

Wat the F**K?

Is er wel toegang tot zorg voor kwetsbare groepen?

Vereniging voor Gezondheidsrecht

vrijdag 4 november 2022

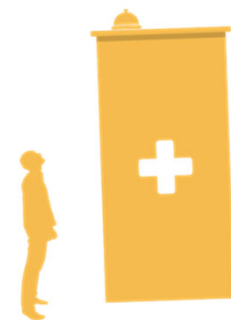
Marcel Slockers, huisarts/straatdokter CVD-Havenzicht Rotterdam

1

disclaimer

- Geen commerciële belangen
- Zelfstandig ondernemer/huisartsenpraktijk
- Straatdokter CVD-Havenzicht/zelfstandige ondernemer bij GGD
Blogschrijver medischcontact.nl
- Gastdocent Erasmus MC
- Recent gepromoveerd

2

Daklozen hebben problemen met

- wonen
- werken
- psychiatrie
- verslaving
- geld
- gezondheid
- relaties
- verstandelijke beperking

3

Dak- en thuislozen

- 2009 daklozen 17.000
- 2020 daklozen 36.000
- Slapen buiten, overdekte ruimten, garages, bootjes, auto, schuurtjes en kelders
- In de opvang
- Bij anderen zonder daar adres te hebben
=bankslapers genoemd

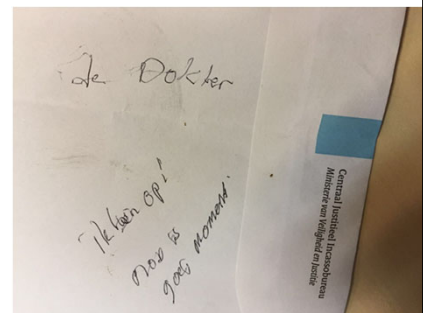
4

Gezondheidsrecht?

1. Wonen is een recht

- studie bij 2100 daklozen
- tussen 2000 en 2010
- gaan 14 tot 16 jaar eerder dood
- binnen Nederland geen bevolkingsgroep die eerder dood gaat

- Een (t)huis een toekomst?

5

Wonen is een recht

- Arbeidsmigranten: rotzooi bij uitzendbureaus
- bij verlies baan ook verlies slaapplaats
- bij ziekte geen baan /slaapplaats/geen verzekering

- Sociale woningbouw is niet sociaal bij dit soort wachttijden

- Stop malafide uitzendbureaus/slaven arbeid

6

Gezondheidsrecht?

2. Opvang is een recht

- Bij Centraal onthaal; loket gemeente per jaar
- Melden 1000 jongeren zich
- 3000 volwassenen
- van de 3000 volwassenen krijgen er 1000 een pasje voor nachtopvang

- **Housing first**

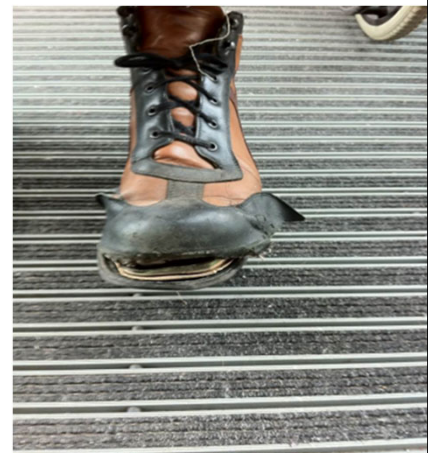

7

Mystery guests op verzoek VWS door Trimbos instituut

- In 2013 werd 73% die recht op opvang had afgewezen
- In 2015 werd 59% afgewezen

- **Beschouw recht op opvang als**
- **recht op hypotheekaf trek**

8

Gezondheidsrecht?

3. Vooral vrouwen hebben opvang nodig

- Juist jonge vrouwen gaan eerder dood door suïcide en moord
- Vooral na ontslag uit ggz instelling/verslaving/LVB instelling
- METOO discussie versus geen opvang??

- Titanic ramp: vrouwen eerst
- Metoo discussie bij daklozen het ergst

9

Gezondheidsrecht?

4. Bankslapers regels botsen!

- Bankslapers krijgen te maken met botsende regels
- -huurtoeslag problemen voor degene die hun opvangt
- -regels 55+
- -kortingen op uitkering/toeslagen

- Bankslaper compensatie

10

Gezondheidsrecht?

5. Ontslag na detentie is slecht

- Na detentie straf uitgezeten?
- Problemen met vervolg zorg voor GGZ en verslaving
- Grote kans op gewelddadige incidenten na ontslag
- Waarom iemand met agressie disregulatie stoornis en verslaving naar prikkelrijke slaapzaal in de nachtopvang zonder perspectief?
- z.v.w.o.v. = Verdachte zonder vaste woon of verblijfplaats
- **Geen ontslag zonder overdracht/verzekering/huisvesting**

11

Gezondheidsrecht?

6. Wachttijden GGZ het langst voor kwetsbare groepen

- Wachttijden bij heftige psychosen en verslavingsbeelden; ook bij FACT teams is 60 dagen
- Na vervroegt TBS ontslag?
- Extreem veel PTTS: trauma verwerking vraagt rustige plek

- **GGZ kwetsbaren/moeilijkste eerst**
- **Milder no show beleid**

12

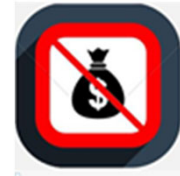
Gezondheidsrecht?

7. Toegang voor verzekerbare onverzekerden

- Veel zorgverleners weten de regeling bij CAK niet
- 75% van SEH medewerkers kennen regeling niet
- Dankzij Oekraïense vluchtelingen meer bekendheid

- <https://www.hetcak.nl/zakelijk/regelingen/regeling-onverzekerden>

- Zorgverzekering juist voor dak- en thuislozen
- Geen kruiperig AVG discussie

13

Gezondheidsrecht?

8. Toegang voor onverzekerbare onverzekerden

- Veel ongedocumenteerden en zorgverleners kennen de weg niet

- www.hetcak.nl/zakelijk/regelingen/onverzekerbare-vreemdelingen

- Scholing binnen uw organisatie/interne website
- Kabaal maken

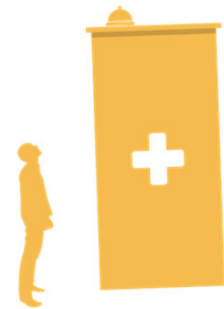
14

Gezondheidsrecht?

8. Hulp GGD-GHOR voor krijgen verzekering gestopt

- Voorheen hulp GGD-GHOR om onverzekerden weer verzekerd te krijgen
- Vermeende AVG discussie maakt zorgverzekering onmogelijk

- Geen geheime AVG advocatenrapporten
- Van GGD-GHOR accepteren

15

Gezondheidsrecht?

9. Gemeente maakt mensen zelf dakloos.

- Indien iemand geen adres meer heeft geeft de gemeentelijke basis administratie: geëmigreerd
- Zonder adres geen zorgverzekering

- Zonder adres maken regel
- negeren als lokale overheid

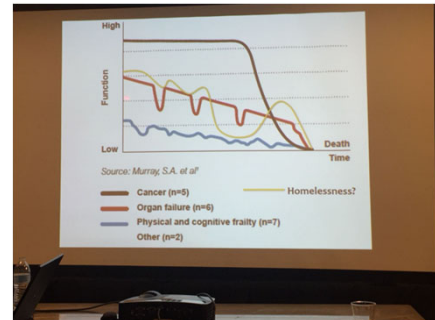

16

Gezondheidsrecht?

10. Gaan dood door vermijdbare ziekten

- overlijden niet door dakloosheid maar door vermijdbare ziekten en behandelbare aandoeningen zoals verwondingen, hart- en vaatziekten en kanker

- Inspanning van dokters en maatschappij nodig

17

Gezondheidsrecht ?

11. Recht op tandarts

- Wie heeft bepaald dat het gebit niet een onderdeel is van het menselijk lichaam wat zorg nodig heeft?
- Slechte voedingsintake/pijn/somber/vitamine tekorten/meerkosten door ontstekingen

- Vrije tandheelkundige zorg voor kwetsbaren

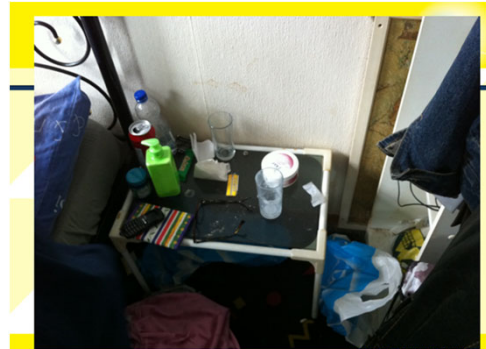
18

Gezondheidsrecht?

12. Dakloosheid is een symptoom van een aandoening

- symptoom van verslaving en psychiatrie en PTTS
- niet de oorzaak maar vaak het resultaat van niet herkende verstandelijke beperking
- Opvang is ontdekplaats voor getraumatiseerden en mensen met een niet aangeboren hersenziekten

- Behandel het als onderdeel
- van een complexe aandoening

19

Gezondheidsrecht?

13. Mensen met beperkingen worden niet herkend

- Rond de 30% heeft een verstandelijke beperking
- In detentie 40%
- In psychiatrie 40%(proefschrift Nieuwenhuis)
- Straattaal geeft verwarring

- Doe screenings test zoals de SCIL om LVB te herkennen

HOGREFE

20

Dakloosheid: recht op wonen en zorg

- Is vaak een symptoom van verslaving en psychiatrie
- vaak bij verstandelijke beperking: eerder herkennen van belang!
- betekent eerder en moeilijker dood
- goed zorgen voorkomt ellende ook voor de samenleving
- epidemie van onverzekerden onverantwoord
- toegankelijke zorg zit in de eed van Hippocrates: juristen in de zorg handel daarna!

21

STELLING

Mensen die bezig zijn met gezondheidsrecht hebben een inhaalslag te maken wat betreft toegankelijkheid van zorg voor dak- en thuislozen, omdat daklozen een positie in de samenleving hebben waardoor ze een slechtere toegang hebben tot zorg en wonen.

22

Dank: marcelslockers@gmail.com

www.straatsdokter

www.medischcontact onverzekerden

film nobody sleeps outside

